

**Nota: Het archeologisch vooronderzoek aan de
Heppensesteenweg te Ham**

**Liesbet Van den Bruel
Willem De Cuyper**

**Tienen, 2021
Studiebureau Archeologie bv**

Colofon

Nota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Heppensesteenweg te Ham

Initiatiefnemer:	Realex bv
Projectleiding:	Annelies De Raymaeker & Vanessa Vander Ginst
Leidinggevend archeoloog:	Liesbet Van den Bruel
Auteurs:	Willem De Cuyper & Liesbet Van den Bruel
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bv (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bv mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bv
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2021, Studiebureau Archeologie bv

Inhoudstafel

Inhoudstafel.....	1
Hoofdstuk 1 Samenvatting van het reeds uitgevoerd onderzoek	2
Hoofdstuk 2 De resultaten van het proefsleuvenonderzoek	7
2.1 <i>Het beschrijvende gedeelte</i>	7
2.1.1 De administratieve gegevens	7
2.1.2 De archeologische voorkennis	9
2.1.3 De onderzoeksopdracht en vraagstellingen.....	9
2.1.4 Vooropgestelde onderzoeksmethode en -technieken.....	10
2.1.5 Afwijkingen ten aanzien van de vooropgestelde onderzoeksstrategie en- methodes.....	11
2.1.6 Afwijkingen t.o.v. de Code van goede praktijk.....	11
2.2 <i>Assessment</i>	14
2.2.1 Landschappelijke ligging van het projectgebied	14
2.2.2 Beschrijving van de referentie-bodemprofielen	18
2.2.3 Beschrijving van de bodemsporen	22
2.2.4 Beschrijving van de vondsten.....	36
2.2.5 Natuurwetenschappelijke staalnames	36
2.3 <i>Datering en interpretatie van het onderzochte gebied</i>	36
2.4 <i>Impactbepaling van de geplande werken op het bodemarchief</i>	37
2.5 <i>Potentieel op kenniswinst</i>	37
2.6 <i>Beantwoording onderzoeksvragen</i>	37
2.7 <i>Conclusie en afweging vervolgonderzoek</i>	38
Hoofdstuk 3 : het programma van maatregelen	40
3.1 <i>Administratieve gegevens</i>	40
3.2 <i>Gemotiveerd advies</i>	42
3.3 <i>Programma van maatregelen voor een opgraving</i>	43
Bibliografie	44
Bijlagen.....	45

Hoofdstuk 3: het programma van maatregelen

3.1 Administratieve gegevens

Projectcode:	2021D21
Aanleiding:	De opgemaakte archeologienota kadert in een geplande omgevingsvergunningsaanvraag voor stedenbouwkundige handelingen met een totale kadastrale oppervlakte van ca. 4.115 m ² . Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen 3000 m ² of meer bedraagt (Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 en de Code van Goede Praktijk).
Erkend archeoloog:	Liesbet Van den Bruel OE/ERK/Archeoloog/2015/00025 Studiebureau Archeologie bv OE/ERK/Archeoloog/2015/00002
Actoren:	Liesbet Van den Bruel (veldwerkleider) Willem De Cuyper (archeoloog)
Locatie:	Ham, Heppensesteenweg 50 (Fig. 3.1 en Fig. 3.2) Bounding box: punt 1: x = 206 967, y = 199 656 punt 2: x = 207 049, y = 199 767 Ham, afd.1, sectie A, perceel 1330G en 1332P2
Periode uitvoering:	15 april 2021
Relevante termen:	Bureauonderzoek, buitengebied, Kempen, plaggenbodem
Bebouwde zones:	De woning aan de straatkant is bovengronds gesloopt. De kelder hiervan is nog aanwezig.

Nota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Heppensesteenweg te Ham

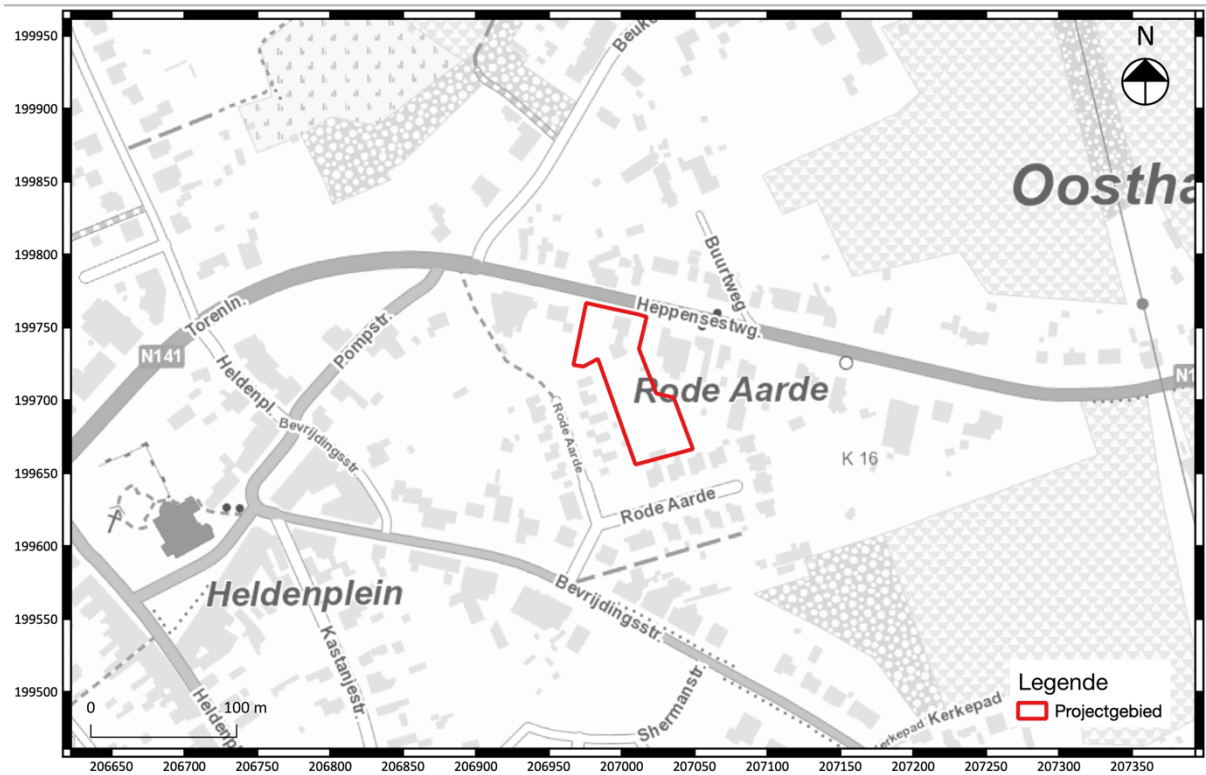

Fig. 3.1: Weergave van de topografische kaart met aanduiding van het projectgebied.

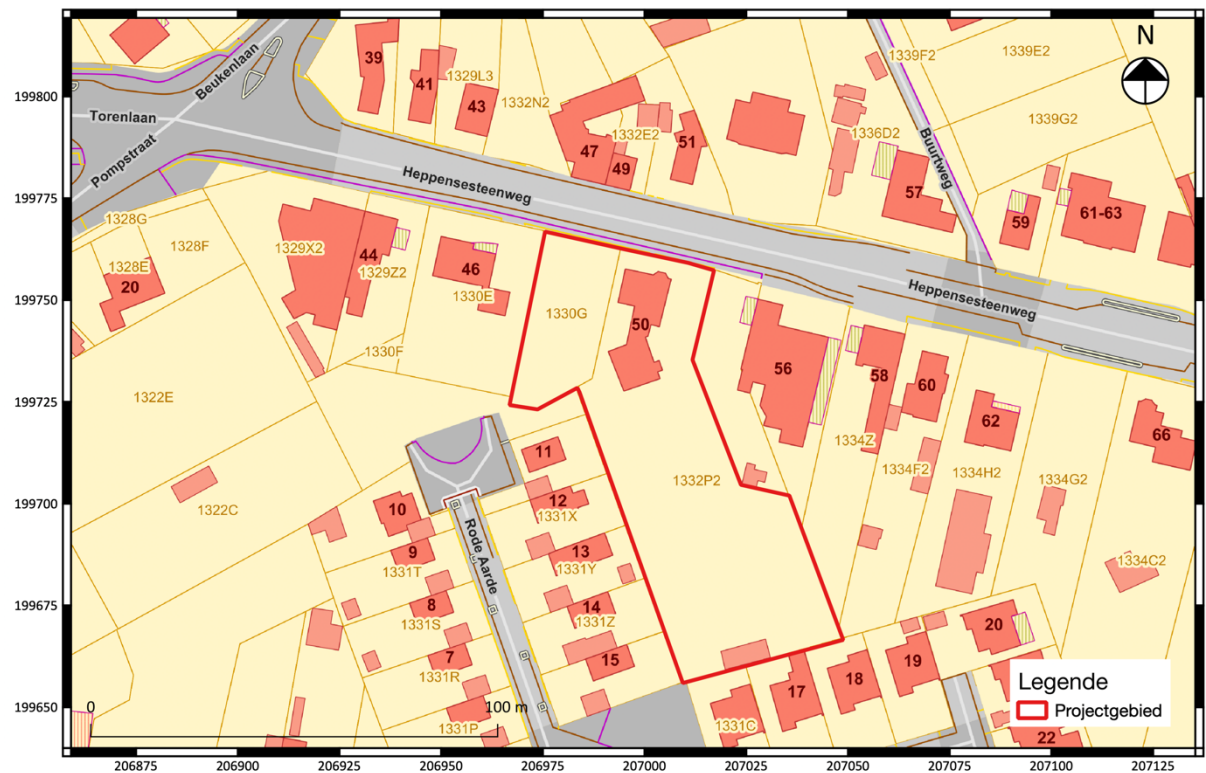

Fig. 3.2: Weergave van de kadastrale kaart met aanduiding van het projectgebied.

3.2 Gemotiveerd advies

Hoewel binnen het projectgebied sprake is van een dikke antropogene humus A-horizont, kan op basis van het digitaal hoogtemodel vastgesteld worden dat de zuidelijke helft van het terrein is afgetopt. Het abrupte hoogteverschil met de aanpalende percelen bedraagt namelijk ongeveer 1m.

Verspreid over het projectgebied kwamen slechts in beperkte mate archeologische sporen aan het licht. Het gaat hierbij om twee greppels en drie kuilen. De sporen waren weinig uitgeoogd, maar vaak wel sterk gebioturbeerd. In de vulling van de sporen werden geen vondsten aangetroffen. Een vergelijking met de historische kaarten toont aan dat de greppels niet corresponderen met perceelsgrenzen. De kleine hoeveelheid vondsten betreffen losse vondsten uit de ploeglaag en wijzen op een datering in de nieuwe of nieuwste tijd. De schaarsheid, de spreiding en de vondstloze vulling van de sporen doet vermoeden dat het om restanten van historisch en/of recent landgebruik gaat. Verder werden enkele recente verstoringen aangetroffen die op basis van o.a. het plastic afval te dateren zijn in de 20ste en/of 21ste eeuw. Deze verstoringen zijn bijgevolg te linken aan de recente bewoning van het terrein.

Gezien het lage aantal sporen, het schaarse vondstenbestand en de recente verstoringen zal verder archeologisch onderzoek geen toegevoegde waarde verschaffen voor het vergroten van archeologische kenniswinst met betrekking tot de regio. Omwille van deze reden wordt geen programma van maatregelen opgesteld voor een archeologische opgraving. Er wordt geopteerd om het projectgebied integraal op te nemen op de GGA-kaart.

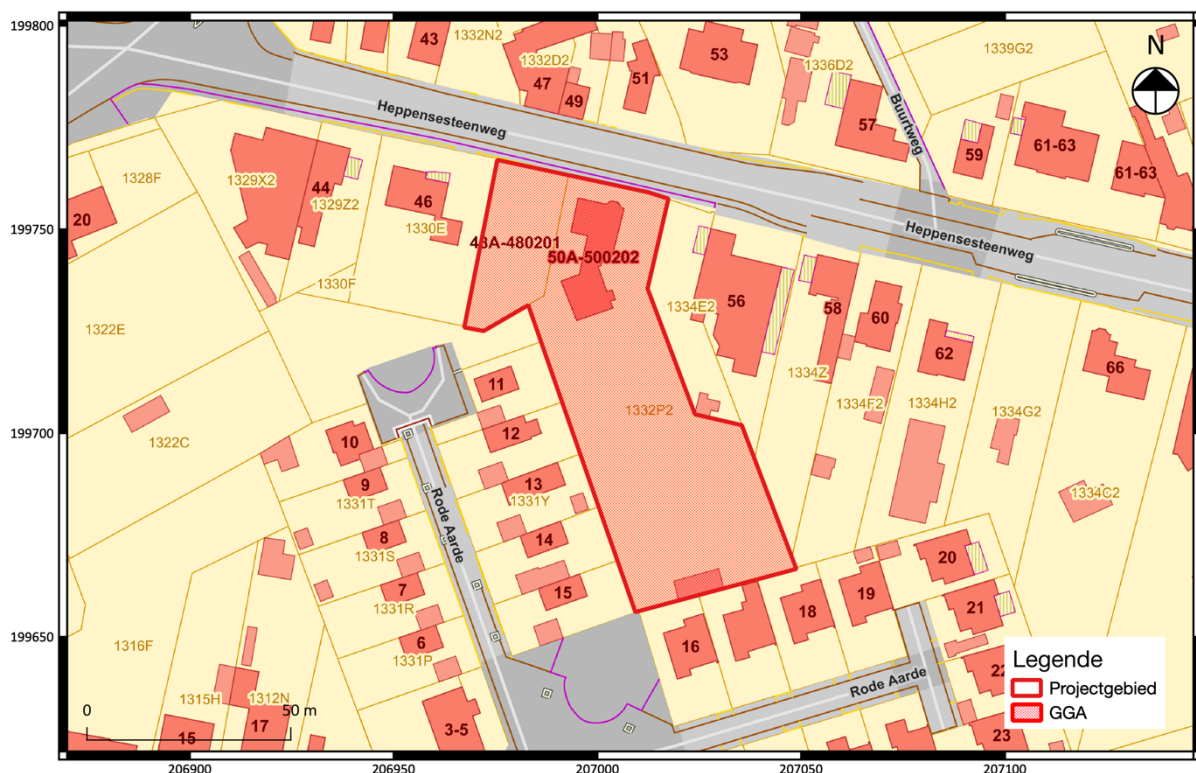

Fig. 3.3: Weergave van het gebied voor de GGA, geprojecteerd op de kadasterkaart.

3.3 Programma van maatregelen voor een opgraving

Niet van toepassing.

Bij een vrijgave van het terrein blijven de algemene bepalingen die voorzien zijn in het onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 Art. 5.1.4. van toepassing: “Iedereen die, op een ander moment dan bij het uitvoeren van een archeologisch vooronderzoek, een archeologische opgraving of het gebruik van een metaaldetector, een roerend of onroerend goed vindt waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat het archeologische erfgoedwaarde heeft, is verplicht daarvan binnen drie dagen aangifte te doen bij het agentschap.” Deze aangifte kan gebeuren op <https://www.onroerendergoed.be/nl/digitaal-vondstmeldingsformulier> .